

Skador av snus

Snusning ökar risken för

- cancer i bukspottkörteln (Cnattingius m.fl. 2005)
- dödlig hjärtinfarkt (Arefalk m.fl. 2014, Cnattingius m.fl. 2005, Hergens m.fl. 2007, Hergens m.fl. 2008a, Boffetta m.fl. 2009, Hansson m.fl. 2012)
- permanenta och irreparabla munslimhinneförändringar med blottade tandhalsar (Cnattingius m.fl. 2005).
- diabetes typ 2, gäller för minst 5 dosor/vecka (Persson m.fl. 2000, Östenson m.fl. 2012).

Vissa indikationer* finns även på att snusning ökar risken för

- cancer i matstrupen och magsäcken (Luo m.fl. 2007, Zendeudel m.fl. 2008, Boffetta m.fl. 2008)
- oral cancer (Roosaar m.fl. 2008)
- förhöjt blodtryck (Bolinder m.fl.1992, Hergens m.fl.2008b)
- metabolt syndrom, en rubbning i ämnesomsättningen kopplat till fetma, högt blodtryck, höga blodfetter, diabetes och hjärtkärlsjukdom (Norberg m.fl.2006)
- dödlighet vid cancerdiagnos (Nordenvall m.fl.2013, Wilson m.fl.2016)
- idrottsskador i muskler, leder, ligament och senor samt stukningar och skelettskador (Heir m.fl.1997, Reynolds m.fl.2000).
- alkoholberoende (Norberg m.fl. 2015)
- rökning hos ungdomar – inkörsport (Joffer m.fl.2014).

Vid graviditet kan snusning öka risken för

- havandeskapsförgiftning, reducerad födelsevikt, förtida förlossning, missfall och intrauterin fosterdöd (England m.fl.2003, Wikström m.fl.2010, Baba m.fl.2012, Dahlin m.fl. 2016).
- gomspalt (Gunnerbeck m.fl.2014)
- andningsstörningar hos det nyfödda barnet som tros kunna leda till plötslig spädbarnsdöd (Gunnerbeck m.fl.2011). Då nikotin övergår i bröstmjölken skulle en sådan riskökning kunna förekomma även vid amning. Snusning kan därför inte heller anses säkert vid amning.

* Med indikationer kan menas att:

- det finns motstridiga studier
- det råder viss osäkerhet om personerna varit rena snusare eller också rökt
- det bara finns enstaka studier

2016-10-18

Barbro Holm Ivarsson, Psykologer mot Tobak & Hans Gilljam, Läkare mot Tobak

Referenser

- Arefalk G, Hambraeus H, Lind L, Michaëlsson K, Lindahl B, Sundström J. Discontinuation of Smokeless Tobacco and Mortality Risk after Myocardial Infarction. *Circulation*. published online June 23, 2014.
- Baba, S., Wikström, A. K., Stephansson, O., et al. (2012). Influence of smoking and snuff cessation on risk of preterm birth. *Eur J Epidemiol*, 27(4), 297-304.
- Boffetta P., Hecht S., Gupta P., et al. (2008) Smokeless tobacco and cancer. *Lancet Oncol*. 2008(9), 667-75.
- Boffetta P., Straif K. (2009). Use of smokeless tobacco and risk of myocardial infarction and stroke: Systematic review with meta-analysis. *BMJ* 2009(339), b3060.
- Bolinder G.M., Ahlberg B.O., Lindell J.H. (1992). Use of smokeless tobacco: blood pressure elevation and other health hazards found in a large-scale population. *J Intern Med* 1992;232:327-34.
- Cnattingius S., Galanti R., Grafström R., et al. (2005). *Hälsorisker med svenskt snus. Rapport A nr 2005:15*. Stockholm: Statens folkhälsoinstitut.
- Dahlin S, Gunnerbeck A, Wikström AK, Cnattingius S, Edstedt Bonamy AK. (2016). Maternal tobacco use and extremely premature birth - a population-based cohort study. *BJOG*. 2016 Jul 14. doi: 10.1111/1471-0528.14213. [Epub ahead of print]
- England L. J., Levine R. J., Klebanoff M. A., et al. (2003). Adverse pregnancy outcomes in snuff users. *Am J Obstet Gynecol* 2003(189), 939-43.
- Gunnerbeck, A., Wikström, A.K., Bonamy, A.K., et al. (2011). Relationship of maternal snuff use and cigarette smoking with neonatal apnea. *Pediatrics*, 128(3), 503-509.
- Gunnerbeck A, Edstedt Bonamy AK, Wikström AK et al. (2014). Maternal snuff use and smoking and the risk of oral cleft malformations - a population-based cohort study. *PLoS One*. 2014 Jan 15;9(1):e84715. doi: 10.1371/journal.pone.0084715. eCollection 2014.
- Hackshaw A., Rodeck C., Boniface S. (2011). Maternal smoking in pregnancy and birth defects: a systematic review based on 173 687 malformed cases and 11.7 million controls. *Hum Reprod Update*. 2011;17(5):589-604.
- Hansson J., Galanti M.R., Hergens M.P., et al. (2012). Use of snus and acute myocardial infarction: pooled analysis of eight prospective observational studies. *Eur J Epidemiol*. 2012 Jun 22.
- Heir T., Eide G. (1997). Injury proneness in infantry conscripts undergoing a physical training programme: Smokeless tobacco use, higher age, and low levels of physical fitness are risk factors. *Scand Med Sci Sports*. 1997(7), 304-11.
- Hergens M.P., Ahlbom A., Andersson T., et al. (2005). Swedish moist snuff and myocardial infarction among men. *Epidemiology* 16(1): 12-6
- Hergens M.P., Alfredsson L., Bolinder G., et al. (2007). Long-term use of Swedish moist snuff and the risk of myocardial infarction amongst men. *J Intern Med*. 2007 Sep;262(3):351-9.
- Hergens M.P., Lambe M., Pershagen G., et al. (2008a). Smokeless tobacco and risk of stroke. *Epidemiology*, 2008 Nov;19(6):794-9.
- Hergens M.P., Lambe M., Pershagen G., et al. (2008b). Risk of hypertension amongst Swedish male snuff users: a prospective study. *J Intern Med* 2008; 264: 187-194.
- Joffer J, Burell G, Bergström E, Stenlund H, Sjörns L, Jerdén L. Predictors of smoking among Swedish adolescents. *BMC Public Health*. 2014 Dec 17;14:1296. doi: 10.1186/1471-2458-14-1296.
- Kinney H.C. (2009). Brainstem mechanisms underlying the sudden infant death syndrome: evidence from human pathologic studies. *Dev Psychobiol*. 2009 Apr;51(3):223-33. doi: 10.1002/dev.20367.
- Luo J., Ye W., Zendehelel K., et al. (2007). Oral use of Swedish moist snuff (snuff) and risk for cancer of the mouth, lung and pancreas in male construction workers: A retrospective cohort study. *Lancet* 2007(369), 2015-20.
- Norberg M, Malmberg G, Ng N, Broström G. (2015). Use of moist smokeless tobacco (snus) and the risk of development of alcohol dependence: A cohort study in a middle-aged population in Sweden. *Drug Alcohol Depend*. 2015 Feb 9. pii: S0376-8716(15)00077-0. doi: 10.1016/j.drugalcdep.2015.01.042. [Epub ahead of print]
- Norberg M., Stenlund H., Lindahl B., et al. (2006). Contribution of Swedish moist snuff to the metabolic syndrome: A wolf in sheep's clothing? *Scand J Public Health* 2006(34), 576-839.
- Nordenvall, C., Nilsson, P. J., Ye, W., et al. (2013). Tobacco use and cancer survival: A cohort study of 40,230 Swedish male construction workers with incident cancer. *Int J Cancer*, 132(1), 155-161.
- Persson P. G., Carlsson S., Savstrom L., et al. (2000). Cigarette smoking, oral moist snuff use and glucose intolerance. *J Intern Med* 2000(248), 103-10.
- Reynolds K., Williams J., Miller C., et al. (2000). Injuries and risk factors in an 18-day Marine winter mountain training exercise. *Mil Med*. 2000 Dec;165(12):905-10.
- Roosaar A, Johansson AL, Sandborgh-Englund G, Axéll T, Nyrén O. (2008). Cancer and mortality among users and nonusers of snus. *Int J Cancer*. 2008 Jul 1;123(1):168-73.
- Wikström A.K., Cnattingius S., Stephansson O. (2010) Maternal use of Swedish snuff (snus) and risk of stillbirth. *Epidemiology*. 2010 Nov;21(6):772-8.
- Wilson KM, Markt SC, Fang F, Nordenvall C, Rider JR, Ye W, Adami HO, Stattin P, Nyrén O, Mucci LA. (2016). Snus use, smoking and survival among prostate cancer patients. *Int J Cancer*. 2016 Dec 15;139(12):2753-2759. doi: 10.1002/ijc.30411.
- Zendehelel K., Nyrén O., Luo J., et al. (2008). Risk of gaestophageal cancer among smokers and users of Scandinavian moist snuff. *Int J Cancer*. 2008(122), 1095-9.
- Östenson C.G., Hilding A., Grill V., et al. (2012). High consumption of smokeless tobacco ("snus") predicts increased risk of type 2 diabetes in a 10-year prospective study of middle-aged Swedish men. *Scand J Public Health*. 2012 Dec;40(8):730-7.